

Brev från IT&Telekomföretagens Dataråd och SUP46 till Migrationsminister och biträdande justitieminister Fritzon, Kulturminister Bah Kuhnke och Näringsminister Damberg med anledning av EU-kommissionens förslag till ny upphovsrättslig lagstiftning

Den Europeiska Unionen har som ambition att skapa en digital inre marknad för att främja innovation, utveckling och kultur i Europa. En sådan marknad är av särskild vikt för EU:s mindre och mer handelsberoende medlemsstater, inte minst Sverige. Som ett led i detta pågår intensiva förhandlingar kring det förslag till ny upphovsrättslig lagstiftning som EU-kommissionen presenterade 2016.

Datarådet ser att de aktuella förslagen på främst tre områden riskerar att för med sig stora utmaningar och allvarligt skulle skada EU:s digitala inre marknad snarare än stärka den:

- Artikel 3 – text och databearbetning
- Artikel 11 – rättigheter för nyhetspublicister
- Artikel 13 – användarers uttryck och innehåll

För oss är det uppenbart att det krävs ytterligare diskussion och analys för att komma fram till förslag som i såväl akt som mening främjar innovation och utveckling på den digitala inre marknaden.

Artikel 3 EU-kommissionen föreslår en skyldighet för medlemsstater att genom undantag eller inskränkningar tillåta text- och databearbetning (TDM) i forskningssyfte. Något motsvarande undantag för kommersiella syften föreslås inte. Detta slår hårt mot datadrivna, innovativa företag som bygger sina affärsmodeller på TDM. Ett flertal medlemsstater har lagt fram ett förslag som skulle tillåta medlemsstaterna att bibehålla eller utöka möjligheterna till TDM för kommersiella verksamheter av innehåll som de redan har laglig tillgång till (sk *“right to read, right to mine”*). Vi stödjer det förslaget.

Artikel 11 Vi vänder oss kraftigt emot att skapa en ny närliggande rättighet för publicister. Särskilt om denna riskerar att omfatta korta textutdrag (sk snippets, citat), eller foton och filminnehåll. Givet den omfattande kritik som finns mot förslaget från såväl akademi som juridisk expertis så förespråkar vi att artikel 11 stryks helt.

Artikel 13 Vi vänder oss starkt emot de nya kraven i artikel 13, framförallt att introducera ett krav på filtrering av användargenererat innehåll som laddas upp på plattformar, som i grunden skulle förändra det digitala ekosystemet och underminera incitamenten för vidare innovation, även för små och medelstora företag. Det skulle medföra ett uppenbart hot mot grundläggande rättigheter för informations- och yttrandefrihet. Ett brett spektrum av företag, människorättsorganisationer och EU-medborgare har alla varit kritiska till förslaget. Ministerrådets senaste förslag går dessutom ett steg längre, det förespråkar stora förändringar i rätten att tillgängliggöra verk till allmänheten utan föregående konsekvensanalys. Som förslaget ser ut idag skulle det kraftigt urholka E-handelsdirektivets ramverk för intermediärer och användare vilket varit ett fundament för vårt moderna internet och låtit svenska tjänster utvecklas och växa.

Vi vill kraftfullt betona vikten av att lagstiftningen tar sin utgångspunkt i fakta och beprövad erfarenhet och att det förs en saklig debatt. Det finns omfattande underlag från såväl oberoende experter och akademiker som branschorganisationer och användarföreträdare som alla pekar ut substansiella problem i det aktuella förslaget, särskilt i de ovan listade artiklarna. Här är några exempel:

- Max Planck Institute for Innovation and Competition – “Public consultation on the role of publishers in the copyright value chain”: https://www.ip.mpg.de/fileadmin/ipmpg/content/aktuelles/MPI_Position_statement_15_6_2016_def.pdf
- Centre for Intellectual Property and Information Law, University of Cambridge – “Call For Views: Modernising the European Copyright Framework”: <https://www.iposgoode.ca/wp-content/uploads/2016/12/IPOModernisingIIPProfResponsePressPublishers.pdf>
- EDIMA/Digital Europe –” The impact of Article 11 - publisher rights”: <http://edima-eu.org/wp-content/uploads/2017/11/EDiMA-DE-Policy-Brief-on-Publisher-Rights.pdf>
- EDIMA – Briefing Document on Article 13 <http://edima-eu.org/library/briefing-document-on-article-13/>
- Allied for startups – “The EU copyright reform as an inclusive and innovative step towards a Digital Single Market”: https://www.politico.eu/wp-content/uploads/2018/01/20180126-Allied-for-Startups-Copyright-Statement-2.pdf?utm_source=POLITICO.EU&utm_campaign=75c7482ca5-EMAIL_CAMPAIGN_2018_01_30&utm_medium=email&utm_term=0_10959edeb5-75c7482ca5-189832565
- Copyright for creativity – “Open letter in light of the competitiveness council on 30 November 2017”: <https://www.ifla.org/files/assets/clm/open-letter-compet-council-30-nov-online.pdf>
- IT&Telekomföretagens internremissvar till Justitiedepartementet: <https://www.itot.se/remisser/eu-kommissionens-forslag-till-modernisering-av-eus-upphovsrattsreglering/>

Som de förslagen ser ut i skrivandets stund är de ineffektiva i bästa fall och riskerar att allvarligt skada det digitala ekosystemet i värsta fall. Vi vill därför uppmana den svenska regeringen att ta tydlig ställning i de här frågorna, för en innovativ och framtidsinriktad digital inre marknad.

För att säkerställa att tillväxtpotential och i förlängningen jobbskapande inom den digitala sektorn stöttas, och att regeringen har de bästa och för Sverige mest kraftfulla argumenten i de fortsatta förhandlingarna, ber vi om ett möte med Migrationsminister och biträdande justitieminister Heléne Fritzon som äger frågan inom regeringen.

Med vänliga hälsningar

Elisabeth Ekstrand
Ordförande
IT&Telekomföretagens Dataråd

Daniel Sonesson
Vd
SUP46

IT&Telekomföretagen
• almeqa

Om Datarådet <https://www.itotelekomforetagen.se/fakta-och-debatt/dataradet>

Datarådet är ett medlemsråd i branschföreningen IT&Telekomföretagen.

Rådet består av medlemsföretag med verksamhet inom data-, informations- och innehållsfrågor. Syftet med Datarådet är att samla branschen för att med en gemensam röst bidra i samhällsdebatten, verka för goda marknadsvillkor och för att Sverige fortsatt ska vara ledande i att ta tillvara digitaliseringens möjligheter.

Om SUP46 <http://sup46.com/>

SUP46 grundades 2013 för att samla startup communityn i Sverige. Genom ett ekosystem av investerare, rådgivare och partners i världsklass erbjuds medlemmarna konkurrensfördelar. SUP46 är baserat i Stockholm, och är ett hem för mer än 60 startups och en naturlig mötesplats för den svenska startup communityn.